

ATTRAKTIVE OG ANSVARLIGE RAMMER FOR LIV

ANBEFALINGER TIL ARKITEKTUR MED
MINDRE RESSOURCEFORBRUG, PLADS TIL NATUR
OG KVALITET FOR ALLE

Ekspertgruppen for

NATIONAL ARKITEKTURPOLITIK

Kulturministeriet

Sekretariat:

Kasper Gori Verdoner

Anne Hallenberg

Martin Yhlen

Emma Hjortkjær Hundahl

Lisa Marie Gerdes

ISBN

Digital: 978-87-7960-180-2

Trykt: 978-87-7960-181-9

Publikationen kan hentes på www.kum.dk

Forsidebillede: Grønningen NV – Bispeparken i København.

Arkitekt: SLA for Københavns Kommune

Øvrige: Kerstin Bergendal(kunstner) og Efterland (arkitekt).

Foto: SLA

EKSPERTGRUPPE FOR NATIONAL ARKITEKTURPOLITIK

Pil Høyer Thielst , partner, Lundgaard & Tranberg Arkitekter

Helle Søholt, CEO & founding partner, Gehl

Ellen Braae, professor i landskabsarkitektur, Københavns Universitet

Kent Martinussen, direktør, Dansk Arkitektur Center

Marie Stender, seniorforsker, BUILD Aalborg Universitet

Ellen Højgaard Jensen, tidl. direktør for Byplanlab, underviser på Det Kongelige Akademi

Lene Dammand Lund, rektor, Det Kongelige Akademi

Lars Autrup, direktør, Akademisk Arkitektforening

Anna Mette Exner, indehaver af Anna Mette Exner Arkitektur

Claus Sivager, stadsarkitekt, Frederiksberg Kommune

Sigrid Dahlerup, afdelingschef, Kulturministeriet

INDHOLD

FORORD	6
OVERSIGT OVER ANBEFALINGER	7
ANBEFALINGER TIL STATEN: LOVGIVNING OG RAMMER	8
ANBEFALINGER TIL STAT, REGIONER OG KOMMUNER: LOVGIVNING, OFFENTLIGE PULJER, INCITAMENTER OG PRAKSISSE.....	11
ANBEFALINGER TIL KOMMUNALE POLITIKKER OG PRAKSISSE	16
ANBEFALINGER TIL BRANCHE OG KULTURFORANDRING	19

FORORD OG OVERSIGT

HVORDAN UNDERSTØTTER VI FREMTIDENS BÆREDYGTIGE ARKITEKTUR?

Ekspertgruppen for national arkitekturpolitik har fremlagt otte dogmer, der skal understøtte et nyt paradigme inden for dansk arkitektur med fokus på mindre ressourceforbrug, plads til natur samt kvalitet for alle.

Dogmerne er rettet mod stat, kommuner og branche med henblik på at skabe en fælles retning og bevægelse imod en attraktiv og ansvarlig arkitektur.

Anbefalingskataloget samler Ekspertgruppens forslag og anbefalinger til konkrete initiativer, som gruppen vurderer kan understøtte den ønskede udvikling.

Ekspertgruppen har i anbefalingsprocessen bl.a. trukket på udsagn fra hhv. gruppens åbne idékonkurrencer "Parcelhuskvarteret i Fremtiden" og "Bymidten i Fremtiden" (juni 2024), samarbejdet med Dansk Arkitektur Center om demonstrationsprojektet "Attraktive Livsrammer til Fremtiden" (DAC februar 2025), samt ikke mindst følgegruppedialeg og løbende interessent- og ekspertoplæg for ekspertgruppen 2023-2024.

Ekspertgruppen anbefaler på flere niveauer, da vi mener, at forandring skal komme flere steder fra. Kataloget indeholder derfor forslag til:

- Regel- og lovændringer
- Praksisændringer og bedre udnyttelse af reguleringens mulighedsrum, herunder fokus på incitamenter, kompetencer, nye værktøjer og redskaber
- En kulturændring, herunder holdnings- og meningsdannelse, inspiration og debat

Anbefalingskataloget er struktureret efter modtagergruppe – det offentlige i stat, regioner og kommuner, samt branchen. Anbefalingerne til det offentlige er opdelt i forhold til love og rammer samt lov, puljer, incitamenter og praksisser.

Nu er det op til beslutningstagerne i modtagergrupperne at tage stilling til anbefalingerne.

ANBEFALINGER TIL STATEN: LOVGIVNING OG RAMMER

- #1 Byggelov og bygningsreglement skal fremme transformation og renovering
- #2 Byggelov og bygningsreglement skal understøtte brug af bæredygtige byggematerialer
- #3 Skab bedre overensstemmelse mellem byggelov og planlov
- #4 Styrk Universelt Design i alle løsninger

ANBEFALINGER TIL STAT, REGIONER OG KOMMUNER: LOVGIVNING, OFFENTLIGE PULJER, INCITAMENTER OG PRAKSISSE

- # 5 Styrk de levedygtige landsbyer
- # 6 Skab mulighed for grøn transformation af udtjente industri- og erhvervsområder
- # 7 Understøt varieret boligudbud og blandede boligformer
- # 8 Frem gode almene løsninger
- # 9 Styrk strategisk forskningsindsats i bæredygtigt byggeri og ny æstetik
- # 10 Indtænk arkitektoniske løsninger fra start
- # 11 Skab balance mellem energieffektivitet og bygningskvaliteter
- # 12 Frem det offentlige byggeris arkitektoniske kvalitet
- # 13 Øg efterspørgslen på arkitektonisk kvalitet i udbud og styrk vækstlaget
- # 14 Etabler forpligtende kommunalt samarbejde

ANBEFALINGER TIL KOMMUNALE POLITIKKER OG PRAKSISSE

- # 15 Styrk de kommunale arkitekturpolitikker
- # 16 Frem natur samt det blå og grønne i byerne
- # 17 Prioriter bymidte frem for byperiferi
- # 18 Styrk borgerinddragelse i udviklingen af arkitektur
- # 19 Udvikl byer med udgangspunkt i lokale værdier og styrker
- # 20 Skab ny kultur for værdisætning

ANBEFALINGER TIL BRANCHE OG KULTURFORANDRING

- # 21 Styrk efter- og videreuddannelse til arkitekter og byplanlæggere
- # 22 Styrk undervisningen i arkitektur og håndværk
- # 23 Styrk det internationale samarbejde, vidensdeling og erfaring
- # 24 Styrk en levende arkitekturdebat

**ANBEFALINGER
TIL STATEN:
LOVGIVNING OG RAMMER**

#1 Byggelov og bygningsreglement skal fremme transformation og renovering

Det anbefales, at byggelovgivningen revideres med henblik på at fremme renovering og transformation af eksisterende bygninger frem for nedrivning og nybyggeri.

Som det er nu, findes der bedre data for nye bygningers CO₂-aftryk og klimateffektivitet end for end eksisterende bygningers tilsvarende. Dette leder til flere nedrivninger.

Herunder bør undersøges om nedrivning af en eksisterende bygning med henblik på at opføre en ny kan indgå og tælle negativt i en livscyklusvurdering (LCA). Og omvendt at bevaring, udvikling, transformation af eksisterende bygninger kan tælle positivt i en LCA-beregning.

Ovenstående bør ske som et centralt element i den grundlæggende revision af bygningsreglementet BR28 og under hensyn til den arkitektoniske kvalitet jf. Byggelovens §1.

Det anbefales endvidere, at certificeringsordningerne genbesøges, så de i højere grad fremmer transformation og genbrug frem for nedrivning og nybyggeri.

Endelig anbefales det, at kommunerne i byggesagsbehandlingen får mulighed for at fremme incitamenter til at bygge mere bæredygtigt og af høj arkitektonisk kvalitet, fx ved at kunne give fortrinsret i byggesagsbehandlingen.

Formålet er at fremme et bæredygtigt byggeri med fokus på vedligehold, renovering og transformation af den eksisterende bygningsmasse.

#2 Byggelov og bygningsreglement skal understøtte brug af bæredygtige byggematerialer

Det anbefales, at byggelovgivningen revideres, så den i højere grad fremmer øget brug af genanvendte byggematerialer samt biogene materialer. Byggematerialer skal som udgangspunkt være udvundet regionalt eller lokalt og uden negativ påvirkning på økosystemer, biodiversitet mm.

Det bør ske som et centralt element i den grundlæggende revision af bygningsreglementet BR28 og under hensyn til den arkitektoniske kvalitet jf. Byggelovens §1.

Endvidere skal det undersøges, hvordan biogene og genanvendte byggematerialer hurtigere kan finde anvendelse i praksis ved at inddrage forsikringsselskaber, forskningsinstitutioner og relevante parter inden for bæredygtigt byggeri fx ved at oprette en solidarisk byggeskadefond.

Endelig anbefales det, at de ændrede regler hurtigst muligt forankres i en revideret og ny byggeskik, fx via redskaber som almen teknisk fælleseje, samt certificeringsordninger brugt ved myndighedsgodkendelse.

Formålet er at fremme et bæredygtigt byggeri via udvikling og anvendelse af genanvendte og biogene byggematerialer.

#3 Skab bedre overensstemmelse mellem byggelov og planlov

Det anbefales, at der løbende sikres overensstemmelse mellem byggeloven, planloven og byfornyelsesloven ift. et overordnet formål om, at lovgivningen understøtter ekspertgruppens otte dogmer.

Det skal undersøges, om der kan skabes større sammenhæng mellem lovene samt om de kan administreres under det samme ministerium.

Formålet er at sikre bæredygtige løsninger, som er lokalt funderet og som tager højde for lokale forhold og ressourcer, herunder effektive borgerinddragelsesprocesser og hindrer dobbeltinddragelse.

#4 Styrk Universelt Design i alle løsninger

Det anbefales, at bygningsreglementets krav om standardiseret tilgængelighed omformuleres efter principperne og målene for universelt design.

Værdierne og principperne i Universel Design skal fremmes som et værktøj til at sikre stedsspecifik arkitektur baseret på rige og varierede, sanselige oplevelser samt ligeværdighed.

Det anbefales endvidere, at branche, fonde og forsknings- og uddannelsesinstitutioner i endnu højere grad går sammen med kommunerne og andre relevante organisationer mhp. at afdække og udbrede best practice inden for universelt design i arkitekturen.

Formålet er, at understøtte, at alle i samfundet, uanset behov, med værdighed har adgang til og kan bruge arkitekturen herunder bygninger, byrum, rekreative arealer mv.

**ANBEFALINGER
TIL STAT, REGIONER
OG KOMMUNER:
LOVGIVNING, OFFENTLIGE
PULJER, INCITAMENTER
OG PRAKSISSE**

#5 Styrk de levedygtige landsbyer

Det anbefales, at den eksisterende pulje til landsbyfornyelse fastholdes, øges og udvikles. Den eksisterende pulje har i dag en størrelse, der bevirker, at den hovedsageligt benyttes til nedrivninger.

Ved at styrke indsatsen og koble den til den strategiske planlægning for landsbyer, der kræves i kommuneplanen, kan kommunerne prioritere indsatsen, udvælge landsbyer og landsbyklynger og styrke en områdefornyelse, hvor både bygningsforbedringer, forskønnelser og sociale tiltag kan inkluderes, der hvor indsatsen koncentrerer.

Formålet er at styrke landsbyerne på baggrund af en helhedsorienteret tilgang.

#6 Skab mulighed for grøn transformation af udtjente industri- og erhvervsområder

Det anbefales, at muligheden for en forsøgsordning for nænsom, bæredygtig og grøn omdannelse af erhvervs- og industriområder til flere formål, undersøges.

Forsøgsordningen kunne fx indebære, at kommunerne kan ansøge om at blive frisat eller dispenseret fra dele af den gældende lovgivning. Det skal undersøges hvilken lovgivning, der konkret skal dispenseres fra. Det kunne fx være kommunernes mulighed for opkøb af jord med henblik på at skabe store sammenhængende naturstrøg uden at belaste anlægsrammen eller deres muligheder for at dispensere for bygningsreglementet ved ombygninger.

Formålet er at opsamle erfaring og udvikle nye løsninger ift. at omdanne, fortætte og revitalisere udtjente erhvervs- og industriområder. Det kan være med til at understøtte, at nutidens boligbehov- og ønsker opfyldes samtidig med, at de eksisterende bygninger genbruges og byspredning hindres.

#7 Understøt varieret boligudbud og blandede boligformer

Det anbefales, at kommunerne, fx igennem en planlovsændring, får bedre mulighed for, at fremme varieret boligudbud, herunder blandede bolig- og ejerformer. Det skal fremme og understøtte et varieret boligudbud, fx flere byggefællesskaber, bofællesskaber, seniorbofællesskaber og generationshuse.

Formålet er, at skabe bedre rammer for forskellige måder at leve og bo på, mindre boligareal og deling af flere funktioner i bymidter, landsbyer og parcelhuskvarterer

#8 Frem gode almene løsninger

Det anbefales, at rammerne for alment byggeri gøres mere fleksible, herunder at de understøtter mulighed for at skabe bystrategiske løsninger ud over matriklen, så boligområderne tænkes ind i en større bymæssig sammenhæng. Derudover skal etablering af lokale sundhedstilbud o.lign. samt etablering af fællesskabsboliger mv. fremmes.

Gode eksempler på bæredygtigt alment byggeri skal udbredes og skaleres. Offentlige og private bygherrer kan med fordel prioritere og lade sig inspirere af gode almene løsninger med skaleringspotentialer inden for bolig, sundhed, ældresektor og fællesskaber, fx via AlmenNet.

Endelig anbefales det, at genbrug og transformation af bygninger i den almene sektor fremmes, herunder bør nuværende lov for omdannelsesområder genbesøges, mhp. at mindske brug nedrivninger.

Formålet er at videreudvikle og øge værdien af de investeringer, der bliver foretaget i sektoren mhp. at skabe øget helhedsorienteret planlægning og arkitektonisk kvalitet.

#9 Styrk strategisk forskningsindsats i bæredygtigt byggeri og ny æstetik

Det anbefales, at der afsættes midler til en styrket strategisk forsknings- og udviklingsindsats, som har til formål at mindske CO₂-udslip fra byggeriet, styrke anvendelsen af bæredygtige materialer og sikre fysiske rammer, som giver mulighed for et godt liv for alle og udvikler den æstetiske kultur. Der kan med fordel hentes inspiration fra- og skabes forbindelse til de grønne inno-missioner, særligt Inno-missionen Trace.

Denne indsats bør desuden indeholde facilitering og finansiering af udvalgte eksempelprojekter, som har til formål at ændre forretningsmodeller såvel som forbrugsmønstre.

I projektet bør deltage en bred kreds af brancheaktører, vidensinstitutioner, offentlige aktører, borgere, myndigheder, m.fl.

Formålet er dels, at arkitekturens samtundsmæssige betydning afspejles i investeringerne i forskning, dels rette op på en en branchemæssig ubalance ift. midler til forskning og udviklingsindsatser indenfor bæredygtig omstilling.

#10 Indtænk arkitektoniske løsninger fra start

Det anbefales, at arkitektur og de arkitektoniske løsninger tænkes med fra start ved alle større politiske initiativer, som har en fysisk dimension.

Staten skal undersøge, om der kan trækkes på svenske-, hollandske- og andre internationale erfaringer, som inspiration hertil.

Formålet er, at øge effekten og den fysiske kvalitet af politiske initiativer ved at medtænke den fysiske dimension.

#11 Skab balance mellem energieffektivitet og bygningskvaliteter skvaliteter

Det anbefales at den nuværende energimærkning suppleres af en mærkning som tager hensyn til bygningens areal og hele levetid i et livscyklus (LCA) perspektiv.

Det gælder både i forhold til at sikre eksisterende bygningers arkitektur og kulturværdier, der medvirker til at forlænge bygningers levetid, og i forhold til det enkelte menneskes faktiske energiforbrug.

Formålet er todelt. For det første at sikre, at bygningskvaliteter og kulturarv ikke går tabt, fx i forbindelse med implementering af nye energikrav i bygningsdirektiv. For det andet, at understøtte boliger og måder at bo på, der er mindre areal-, og energiforbrugende, fx Tiny Houses el. lign., som er attraktive og samtidig bidrager til et mere differentieret boligudbud

#12 Frem det offentlige byggeris arkitektoniske kvalitet

Det anbefales, at det offentlige byggeri, og i særlig grad staten, skal gå forrest, og prioritere arkitektonisk kvalitet og bæredygtigt byggeri, herunder også ift. placering af byggeriet.

Det offentlige byggeri (stat, regioner og kommuner) har, qua projekternes størrelse, en betydelig kraft og evne til at afprøve og udbrede de bæredygtige løsninger, herunder brug af nye byggematerialer mv. Det handler om offentlige arbejdspladser, hospitaler, undervisningsinstitutioner, forsvaret, DSB og andet offentligt anlægsarbejde.

Der bør fx udvikles ambitiøse arkitekturstrategier eller handlingsplaner, som forholder sig aktivt til ekspertgruppens otte dogmer.

Det anbefales, at de offentlige bygherrer, herunder stat, regioner og kommuner samt kirkerne og deres menighedsråd, anvender sin rolle som indkøber aktivt og medvirker til at fremme den grønne omstilling og den arkitektoniske kvalitet. Dette kan desuden medvirke til at fremme og skalere nye løsninger og gøre dem modne til markedet.

Formålet er at fremme den bæredygtige udvikling og sætte barren højt for resten af branchen.

#13 **Øg efterspørgslen på arkitektonisk kvalitet i udbud og styrk vækstlaget**

Det anbefales, at offentlige bygherrer ved udbud og indkøb af rådgivning udnytter mulighederne i udbudsloven for at efterspørge konkrete arkitektfaglige kompetencer, frem for at efterspørge referencer på tilsvarende funktion (fx skoler, hospitaler). Det kunne fx være kompetencer i forhold til at arbejde med dagslys, læringsmiljøer, indpasning af løsninger i sårbare kulturmiljøer mv.

Formålet er, at fremme efterspørgslen på arkitektfaglige kompetencer og arkitektonisk kvalitet samt give vækstlaget bedre muligheder for at byde på rådgivningsopgaver.

#14 **Etabler forpligtende kommunalt samarbejde**

Det anbefales, at kommunerne sikrer helhedshensyn i arealplanlægningen herunder, at hensyn til landskab samt lokales adgang til det åbne land gøres gældende i planlægningen af løsninger fx i forhold til placering af tekniske anlæg og energianlæg, naturarealer, klimasikring og -håndtering af konsekvenser af klimaforandringer.

Dette kan ske via forpligtende tværkommunalt samarbejde med fokus på klima- og biodiversitetsproblematikker. Staten kan udstikke rammene herfor. Et eksempel på dette er den grønne trepart.

Formålet er at imødegå og håndtere interessekonflikter omkring store arealplanlægningsopgaver, der går på tværs af kommunegrænser.

**ANBEFALINGER
TIL KOMMUNALE
POLITIKKER OG
PRAKSISSE**

#15 Styrk de kommunale arkitekturpolitikker

Det anbefales, at kommunerne udvikler nye og styrker eksisterende kommunale arkitekturpolitikker med henblik på at fremme kvaliteten af det fysiske miljø på bygnings-, plan- og landskabsniveau.

De kommunale arkitekturpolitikker skal understøttes fx af en statslig vejledende og videndelende enhed.

Formålet er at fremme udbredelsen og kvaliteten af kommunale arkitekturpolitikker, herunder skabe lokal forankring og give kommunerne et redskab til at arbejde strategisk og langsigtet med kvalitet, bevaring og bæredygtighed på bygnings-, plan- og landskabsniveau - både som bygherre og som myndighed og i dialog med borgere og andre interessenter.

#16 Frem natur samt det blå og grønne i byerne

Det anbefales, at kommunerne styrker natur og biodiversitet, det grønne (fx parker og bynatur) og blå (fx åer, kanaler og vådområder) i byerne mest muligt, herunder prioriterer rekreative arealer (herunder også boldbaner mv.), plads til klimatilpasning og -sikring, grønne kantzoner.

Formålet er at øge trivsel, sundhed og naturfølelse samt styrke klimasikringsindsatsen og dens multifunktionelle og æstetiske kvaliteter.

#17 Prioriter bymidte frem for byperiferi

Det anbefales, at kommunerne styrker den strategiske planlægning med henblik på, at prioritere og fremme kvaliteten af bymidten og eksisterende boligområder. Der skal tages udgangspunkt i den eksisterende by og dens landskabelige sammenhænge, i bymidten og bymidtens potentialer, kvaliteter og kulturarv.

Det fremgår allerede af planloven, at byer skal tænkes og udvikles indefra og ud og det anbefales, at kommunerne lever op til dette princip samt at statens håndhævelse af det skærpes således, at det er en absolut undtagelse at udvikle på bar mark i fremtiden og ikke før alle andre muligheder er undersøgt.

Det anbefales kommunerne vurderer, hvordan offentlige institutioner og servicetilbud kan placeres i den eksisterende bygningsmasse, fx ved at gentænke standarder, funktions- og arealkrav ud fra mulighederne i det eksisterende. Det skal også undersøges hvordan butikslokaler kan finde anden anvendelse, herunder også til bolig eller anden erhverv, samt hvordan eksisterende aflastningscentre kan afvikles, som en del af en strategi for at koncentrere livet i bymidterne.

Formålet er at sætte en strategisk retning / prioritering for byudviklingen, der styrker byliv, fællesskaber og sundhed, giver et mindre transportbehov, og skaber mere plads til mere natur.

#18 **Styrk borgerinddragelse i udviklingen af arkitektur**

Det anbefales, at kommunerne i højere grad udvikler nye borgerinddragende metoder og tester understøttende digitale formater, der inddrager borgerne i lokale by- og landskabsudviklingsprojekter.

Herunder bør det undersøges om der er lovgivningsmæssige hindringer eller barrierer, som kan lettes ift. at fremme mere digital borgerinddragelse.

Der er forskellige metoder der kan tages i brug. Fx lokale udviklingsplaner (LUP), som har fokus på lokal borgerdrevet udvikling og ejerskab, herunder multifunktionel planlægning- og projekter i det åbne land ift. sammentænkning af energiplanlægning, natur, landskabshensyn, klimatilpasning og landbrug.

Formålet er at øge den æstetiske kvalitet af det samlede danske bylandskab. Dernæst er formålet at skabe lokal og borgernær forankring af den arkitektoniske og planlægningsmæssige udvikling og derved styrke sammenhængskraft, fællesskab og engagement i kommunens lokalområder.

#19 **Udvikl byer med udgangspunkt i lokale værdier og styrker**

Det anbefales, at kommunerne altid tager udgangspunkt i de lokale særkender og styrker, herunder kulturarv og landskabskvaliteter, når der byudvikles.

Fx bør der gøres brug af værdisætningsredskaber med henblik på at bevare, prioritere og / eller genanvende eksisterende bygninger, bystrukturer og kulturmiljøer samt værdisætte omkringliggende natur samt landskabers kvaliteter. (se også anbefaling om Ny kultur for værdisætning)

Formålet er at fremme incitamentet til at bevare, vedligeholde, genbruge, renovere og transformere ved at synliggøre kvaliteter og potentiale ved det, der allerede er.

#20 **Skab ny kultur for værdisætning**

Det anbefales, at der udvikles redskaber som kan understøtte en ny kultur for værdisætning af alt eksisterende byggeri.

Der kan evt. findes inspiration i eksisterende registreringsværktøjer ift. fredede og bevaringsværdige huse.

Formålet er, at styrke en faglig vurdering af arkitektonisk kvalitet og dermed udbrede, kvalificere og nuancere hvad der anses for at være værd at bevare og videreudvikle. Dette vil også kunne understøtte kommunerne til, at arbejde ud fra bevar eller forklar-princippet i forbindelse med byggesager om nedrivning.

ANBEFALINGER TIL BRANCHE OG KULTURFORANDRING

#21 Styrk efter-og videreuddannelse til arkitekter og byplanlæggere

Det anbefales, at branchen og uddannelsesinstitutioner styrker deres samarbejde og øger kompetenceudbuddet inden for grøn omstilling, herunder renovering, transformation, håndværk og materialekendskab/bæredygtige byggematerialer samt værdisætning og grøn byudvikling.

Det anbefales endvidere, at det undersøges hvilke barrierer der er for efter- og videreuddannelse inden for de kunstneriske uddannelser.

Formålet er, at branchen tager endnu større ansvar for i den grønne omstilling af byggeri og planlægning, herunder ift. rådgivning om brug af bæredygtige materialer og metoder.

#22 Styrk undervisningen i arkitektur og håndværk

Det anbefales, at branchen og formidlingsinstitutioner går sammen om at samle og udbrede og videreudvikle undervisningstilbud/forløb målrettet fx folkeskole og/eller ungdomsuddannelser.

Formålet er at understøtte børn og unges forståelse af arkitektur og det fysiske miljøes indvirkning på samfund, trivsel og fællesskab samt højne interesse for håndværksfag.

#23 Styrk det internationale samarbejde, vidensdeling og erfaring

Det anbefales, at der er et fortsat fokus på, at Danmark bevarer sin internationale styrkeposition inden for arkitektur.

Herunder, at branchen udnytter og bygger videre på principper og de erfaringer, der er indhentet under EU-initiativet New European Bauhaus i forhold til at sikre, at den grønne omstilling udover at være bæredygtig også skal være inkluderende og attraktiv

Formålet er at øge samarbejde og videndeling om bæredygtig arkitektur på tværs i Europa.

#24 Styrk en levende arkitekturdebat

En arkitekturpolitik skal være et levende dokument, som følger med samfundets udvikling.

Det anbefales, at alle – stat, kommuner, branche – bidrager til at holde debatten om arkitekturens relevans og bidrag til samfundet og vores fælles historie og værdigrundlag i live, og at der løbende inviteres til debat.

Det anbefales endvidere, at arkitekturpolitikken evalueres, herunder at der gøres status på udbredelsen og relevansen af ekspertgruppens dogmer og behovet for opdatering.

ATTRAKTIVE OG ANSVARLIGE RAMMER FOR LIV

ANBEFALINGER TIL ARKITEKTUR MED
MINDRE RESSOURCEFORBRUG,
PLADS TIL NATUR OG KVALITET FOR ALLE

Ekspertgruppen for

NATIONAL ARKITEKTURPOLITIK